

3 Ιουλίου 1992

[Α. Ν. ΛΟΙΖΟΥ, Π., ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ, ΧΑΤΖΗΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, Δ/στές]

ΓΕΝΙΚΟΣ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ,

Εφεσείων,

v.

ΠΕΤΡΟΥ ΛΟΥΚΑ,

Εφεσιβλήτου.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5512).

Ποινή — Πρόκληση θανάτου λόγω απειρισκεπτης πράξης κατά παράβαση του άρθρου 210 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154 όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο 111/89 — Επιβολή ποινής προστίμου ΑΚ200.- — Επικυρώθηκε από το Εφετείο.

5 *Ποινή — Ελαφρυντικοί παράγοντες — Λευκό ποινικό μητρώο καθ' όλη την διάρκεια των σαράντα χρόνων άσκησης του επαγγέλματος οδηγού — Νομοταγής ζωή.*

10 *Οδήγηση μηχανοκινήτου οχήματος και παράλειψη λήψεως μέτρων κατά την επιβίβαση και αποβίβαση των επιβατών κατά παράβαση των Κανονισμών 23(θ) και 26 του περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Κανονισμού Κ.Δ.Π. 505/64 όπως τροποποιήθηκε από τις Κ.Δ.Π. 820/68 και 107/78.*

15 *Στις 8 Νοεμβρίου 1990, ο εφεσίβλητος ηλικίας 64 χρόνων οδηγούσε το ιδιόκτητο λεωφορείο του για μεταφορά περίπου εκατόσαράντα μαθητών από ένα δημοτικό σχολείο της Λάρινας σε άλλο. Το λεωφορείο είχε μόνο μια πόρτα η οποία ήταν ανοικτή στα τελικά μόνο μέτρα της διαδρομής για επιστροφή και όταν αυτό έμπαινε στην αυλή του σχολείου το θύμα ηλικίας δέκα περίπου χρόνων που καθόταν στο πρώτο κάθισμα πίσω από τον οδηγό πήδηξε θεληματικά από την ανοικτή πόρτα του λεωφορείου στην προσπάθεια επίδειξης τόλμης και παλληκαρισμού προς τους άλλους μαθητές ότι ήταν ικανός να το πράξει, με αποτέλεσμα να βρει ακαριαίο θάνατο όταν κτυπήθηκε από τον τροχό του λεωφορείου που συνέχισε την πορεία του.*

25 *Η επιβληθείσα ποινή προστίμου ΑΚ200.- εφεσιβλήθηκε από τον Γενικό Εισαγγελέα σαν ανεπαρκής και σαν μη ανταποκρινόμενη προς τις καθιερωμένες αρχές της νομολογίας του Ανωτάτου Δικαστηρίου.*

Το Ανώτατο Δικαστήριο απέρριψε την έφεση και απεφάνθηκε

ότι:

1. Η πράξη που προκάλεσε τον θάνατο, άσχετα από τη συμπεριφορά του θύματος, ήταν το ότι αφέθηκε η πόρτα ανοικτή στο τελευταίο στάδιο της διαδρομής. Όμως η πράξη αυτή δεν αποτελεί μια από τις σοβαρές πράξεις που συνήθως συνδέονται με παραπτώματα κάτω από το άρθρο 210 του Κεφ. 154. 5
2. Η ηλικία, η μακρόχρονη πείρα στο επάγγελμα του οδηγού, και το λευκό ποινικό μητρώο του εφεσίβλητου δείχνουν την νομιμοφροσύνη του σε θέματα τροχαίας. 10
3. Η απώλεια μιας ζωής είναι θλιβερό γεγονός αλλά το στοιχείο της ευθύνης, του λευκού παρελθόντος και η ηλικία του εφεσίβλητου edικαιολογούσαν την επιεική ποινή που του επιβλήθηκε. 15

Η έφεση απορρίπτεται.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

Παμπιακά ν Αστυνομίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 487.

Παναγή ν Αστυνομίας (1992) 2 Α.Α.Δ. 75.

Nicola ν Police (1980) 2 C.L.R. 202.

Έφεση εναντίον ανεπάρκειας ποινής. 20

Έφεση από τον Γενικό Εισαγγελέα της Δημοκρατίας εναντίον της ανεπάρκειας της ποινής που επιβλήθηκε στον Πέτρο Λουκά ο οποίος βρέθηκε ένοχος στις 7.8.1991 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λάρνακας (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 878/91) στην κατηγορία της πρόκλησης θανάτου λόγω απερίσκεπτης πράξης κατά παράβαση του άρθρου 210 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154, και στην κατηγορία της οδήγησης μηχανοκινήτου οχήματος και παράλειψης λήψεως μέτρων κατά την επιβίβαση και αποβίβαση των επιβατών κατά παράβαση των Καν. 23 (θ) και 26 των περί Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Καν. Κ.Δ.Π. 505/64 ως ετροποποιήθη υπό της Κ.Δ.Π. 820/68 και 107/78, και καταδικάστηκε από Χατζηχαμπή Ε.Δ. σε £200.- πρόστιμο στην πρώτη κατηγορία χωρίς να επιβληθεί ποινή στη δεύτερη κατηγορία. 25 30 35

Τ. Πολυχρονίδου (δ/νις) Δικηγόρος της Δημοκρατίας
Α, για τον εφεσείοντα.

Γ. Γεωργίου με Μ. Λαζαρή (κα), για τους εφεσίβλητους.

Cur. adv. vult.

5 Α. Ν. ΛΟΙΖΟΥ, Π. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση.
Με την έφεση αυτή ο Γενικός Εισαγγελέας προσβάλλει την
απόφαση του Επαρχιακού Δικαστηρίου Λάρινας με την
οποία επιβλήθηκε στον εφεσίβλητο πρόστιμο £200.-, για
10 πρόκληση θανάτου λόγω απερίσκεπτης πράξης κατά πα-
ράβαση του Άρθρου 210 του Ποινικού Κώδικα, Κεφ. 154
όπως τροποποιήθηκε από το Νόμο αρ. 111 του 1989.

Ο εφεσίβλητος παραδέχθηκε ενοχή στις δύο κατηγορίες
που προσήφθησαν εναντίον του. Η πρώτη είναι αυτή στην
οποία έχουμε ήδη αναφερθεί και η δεύτερη ήταν για οδή-
15 γηση μηχανοκινήτου οχήματος και παράλειψη λήψεως μέ-
τρων κατά την επιβίβαση και αποβίβαση των επιβατών
κατά παράβαση των Κανονισμών 23(θ) και 26 του περί
Ρυθμίσεως της Τροχαίας Μεταφοράς Κανονισμού Κ.Δ.Π.
505/64, όπως τροποποιήθηκε από τις Κ.Δ.Π. 820/68 και
20 107/78.

Τα γεγονότα της υπόθεσης όπως εξετάθησαν ενώπιον
του Δικαστηρίου είναι τα ακόλουθα:

Ο εφεσίβλητος, είναι πρόσφυγας από το κατεχόμενο
χωριό Βατυλή και μένει με την οικογένειά του στο Συνοι-
25 κισμό Μακάριου Γ' στη Λάρινα. Είναι επαγγελματίας
οδηγός. Στις 8 Νοεμβρίου 1990, οδηγούσε το ιδιόκτητο λε-
ωφορείο του με αριθμό εγγραφής ΤΓΕ 021 και ανέλαβε να
μεταφέρει περίπου εκατο-σαράντα μαθητές από το δημοτι-
κό σχολείο Καμάρες στο δημοτικό σχολείο Αγίου Ιωάννη
30 Λάρινας όπου υπήρχε έκθεση τέχνης από δημοτικά scho-
λεία. Γύρω στις 10:45 άρχισε να μεταφέρει τους μαθητές
του δημοτικού αυτού σχολείου στον Άγιο Ιωάννη. Κατά
τη μεταφορά των πρώτων μαθητών μπήκε στο λεωφορείο
ο δάσκαλος της Τέχνης μαζί με το διευθυντή για την

ασφάλεια των μαθητών. Αφού τους πήρε στο σχολείο Αγίου Ιωάννη, ο διευθυντής με τον εφεσίβλητο επέστρεψαν πίσω για να μεταφερθούν οι υπόλοιποι μαθητές. Όταν κατέβασαν τους μαθητές αυτούς στο σχολείο Αγίου Ιωάννη οι πρώτοι μαθητές είχαν τελειώσει την επίσκεψη και βγήκαν έξω στην αυλή του σχολείου. Ο διευθυντής επέβλεψε τότε την επιβίβαση των μαθητών στο λεωφορείο του εφεσίβλητου και του έδωσε οδηγίες να τους μεταφέρει πίσω στην αυλή του σχολείου τους. Ο διευθυντής όμως έμεινε εκεί με άλλους δύο δασκάλους του σχολείου.

Η μοναδική πόρτα του λεωφορείου ήταν ανοικτή στα τελικά μόνο μέτρα της διαδρομής και κατά την είσοδο του λεωφορείου στην αυλή, το θύμα, ο οποίος ήταν μαθητής της πέμπτης τάξης ηλικίας δέκα περίπου ετών, καθόταν στο πρώτο κάθισμα πίσω από τον οδηγό μαζί με δύο άλλους μαθητές. Όταν το λεωφορείο μπήκε στην αυλή του σχολείου πολλοί από τους μαθητές σηκώθηκαν από τα καθίσματα και προχώρησαν προς την ανοικτή πόρτα του λεωφορείου προφανώς για να κατεβούν πρώτοι. Το θύμα φώναξε "πετάσσομαι, δεν πετάσσομαι, να πάω να πιάσω πρώτη θέση στο λεωφορείο του "Θεκλή". Οι άλλοι μαθητές του φώναξαν "δεν πετάσσεσαι" και το θύμα πήδηξε από την ανοικτή πόρτα του λεωφορείου, έπεσε στο έδαφος και το λεωφορείο που συνέχισε την πορεία του, τον κτύπησε με τον τροχό του αυτοκινήτου με αποτέλεσμα να βρει ακαριαίο το θάνατο.

Από μέρους του Γενικού Εισαγγελέα έχει υποστηριχθεί ότι η επιβληθείσα ποινή είναι ανεπαρκής και δεν ανταποκρίνεται προς τις αρχές που η νομολογία του Δικαστηρίου τούτου έχει καθιερώσει, μεταξύ άλλων, στις υποθέσεις *Παμπακά ν. Αστυνομίας* (1990) 2 Α.Α.Δ. 487, *Παναγή ν. Αστυνομίας*, (1992) 2 Α.Α.Δ. 75, στην οποία το Δικαστήριο τούτο μίλησε για τον αποτρεπτικό χαρακτήρα της ποινής σε παρόμοιες περιπτώσεις και στην υπόθεση *Nicola ν. Police* (1980) 2 C.L.R. 202. Σε αυτή την περίπτωση σε οδηγό τράκτορ που επέτρεψε σε τρία παιδιά να καθήσουν παράνομα στο τράκτορ του και να τα μεταφέρει, ένα εκ των οποίων έπεσε και βρήκε τον θάνατο, η ποινή

φυλάκισης έξι μηνών μειώθηκε σε τρεις μήνες, δεν υπήρξε όμως επέμβαση στη διαταγή για δωδεκάμηνη στέρηση της άδειας του οδηγού.

5 Όσον αφορά την προσέγγιση του πρωτόδικου Δικαστή αξίζει να γίνει αναφορά στα πιο κάτω αποσπάσματα:

10 "Όσον αφορά τα γεγονότα της υπόθεσης, πιστεύω ότι η πράξη πάνω στην οποία βασίζεται η πρώτη κατηγορία δεν συνιστά την κλασική περίπτωση της πρόκλησης θανάτου λόγω απερίσκεπτης πράξης έστω και αν εμπύπτει στα πλαίσια εκείνα. Σε αναφορά μάλιστα με τα όσα έχουν λεχθεί πιστεύω ότι η συγκεκριμένη πράξη στην περίπτωση αυτή θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι βρίσκεται κοντά στο μεταίχιμιο."

Και πιο κάτω:

15 "Βέβαια είναι ακριβώς εδώ που έγκειται η απεριοσκεψία στην οποία αναφέρεται η κατηγορία εφόσον το γεγονός αυτό, το οποίο ο κατηγορούμενος επέτρεψε, είχε στη συνέχειά του την εξέλιξη η οποία έχει αναφερθεί, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη του γεγονότος ότι οι επιβάτες του λεωφορείου ήταν μικρά παιδιά, ώστε η 20 υπό εξέταση απεριοσκεψία να αναφέρεται στην πρόβλεψη μιας κατάστασης όπως αυτής η οποία προκλήθηκε στην παρούσα περίπτωση.

25 Έχοντας αναφέρει τα ως άνω, πρέπει συγχρόνως να σημειώσω ότι δυστυχώς δεν υπήρχε, όπως φαίνεται, συνοδός στο λεωφορείο ο οποίος να επιβλέπει την ασφάλεια των παιδιών και την όλη συμπεριφορά τους στο λεωφορείο. Αυτό είναι ασφαλώς κάτι το οποίο πρέπει να ληφθεί υπόψη σε σχέση με τη σοβαρότητα της αμέλειας του κατηγορουμένου. Επίσης πρέπει να λάβω 30 υπόψη μου το ότι, όπως έχει αναφέρει ο κ. Γεωργίου, το άλλο γεγονός το οποίο οδήγησε στο θάνατο του παιδιού ήταν και η δική του ανεξάρτητη πράξη που πήδησε από το λεωφορείο σε αντίθεση με ότι η πόρτα ήταν 35 ανοικτή, το οποίο δεν θα οδηγούσε από μόνο του στον

τραυματισμό ή εν τέλει το θάνατο ενός από τους επιβάτες."

Έχουμε ακούσει με προσοχή όσα υποβλήθηκαν από μέρους του Γενικού Εισαγγελέα από την ευπαιδευτο δικηγόρο της Δημοκρατίας, η οποία με τρόπο ακριβοδίκαιο δέχθηκε ότι δεν ήταν περίπτωση επιβολής ποινής φυλάκισης, αλλά δεν έχουμε πεισθεί ότι στην υπό εξέταση υπόθεση η ποινή είναι υπέρμετρα επεικλής ώστε να δικαιολογείται, με βάση τις καθιερωμένες αρχές της νομολογίας, να επέμβουμε ακούοντας εμείς την υπόθεση ως Εφετείο. Υπήρχαν πράγματι πολλά ελαφρυντικά στοιχεία όπως ανέφερε και ο πρωτόδικος Δικαστής. Η πράξη που προκάλεσε το θάνατο, άσχετα από τη συμπεριφορά του θύματος, ήταν το ότι αφέθηκε η πόρτα ανοικτή στο τελευταίο στάδιο της διαδρομής όμως από μόνη της δεν αποτελεί μια από τις σοβαρές πράξεις που συνήθως συνδέονται με παραπτώματα κάτω από το Άρθρο 210 του Ποινικού Κώδικα.

Επιπλέον το πρωτόδικο Δικαστήριο είχε ενώπιόν του ένα άνθρωπο 64 ετών, οικογενειάρχη ο οποίος υπήρξε οδηγός σαράντα χρόνια χωρίς κανένα προηγούμενο, πράγμα που δείχνει ότι σε ολόκληρη τη ζωή του είχε σεβασμό προς τους νόμους και τους κανόνες που διέπουν τα θέματα της τροχαίας.

Η νομοταγής ζωή ενός ανθρώπου έχει παρομοιασθεί με τη ζωή του νοικοκυρεμένου ανθρώπου ο οποίος μια ολόκληρη ζωή εξοικονομεί για να βρει τις οικονομίες του στις δύσκολες μέρες. Και η νομοταγής ζωή του εφεσίβλητου αποτέλεσε, είναι φανερό από την προσέγγιση του πρωτόδικου Δικαστή, τις αποταμιεύσεις του στη ζωή από τις οποίες επήρε για να αντιμετωπίσει μια τραγική και θλιβερή κατάσταση που αντιμετώπισε στο τέλος σχεδόν της επαγγελματικής του σταδιοδρομίας.

Είναι θλιβερό βέβαια διότι μια ζωή χάθηκε, αλλά, δεν νομίζουμε ότι υπό τας περιστάσεις το Δικαστήριο τούτο θα δικαιολογείτο να επέμβει διότι πράγματι επρόκειτο για

5 μια τραγωδία για το θύμα και την οικογένεια του, αλλά το στοιχείο της ευθύνης, δηλαδή, το στοιχείο της υπαιτίου αμέλειας ή παράνομης πράξης του λευκού παρελθόντος και η ηλικία του εφεσίβλητου ήταν τέτοια που εδικοαιολογούσαν την επιεική ποινή που του επιβλήθηκε.

Για τους λόγους αυτούς η έφεση απορρίπτεται.

Η έφεση απορρίπτεται.